

De nieuwe architectuur

voor

toezicht op de financiële instellingen

- **Basel I**

In 1973 stortte het 'Bretton Woods' systeem van managed exchange rates' in elkaar¹. Als reactie hierop werd eind 1974 het 'Basel Committee on Banking Supervision' (BCBS)² opgericht door de gouverneurs van de centrale banken van de G-10. De BCBS staat onder leiding van de BIS (Bank for International Settlements). Het comité (met als leden bijvoorbeeld de Bundesbank, de U.S. Federal Reserve en de Bank of Japan) stelt een aantal standaarden en richtlijnen voorop en een 'best practice', opdat de autoriteiten van de deelnemende en andere landen die zouden incorporeren in hun eigen nationale systemen. De BCBS legt geen bindende regelgeving op, maar doet eerder dienst als een internationaal forum dat beleidsdoeleinden en standaarden uitwerkt.

In 1988 werd Basel I geïntroduceerd (ook soms gerefereerd als het '**(Basel) Kapitaal akkoord**'). Deze werd opgesteld volgend op de schuldencrisis van de Latijns Amerikaanse landen begin jaren '80 waarbij de kapitaalratio's van de grote internationale banken verslechterden in een tijd van groeiende internationale risico's³. Ze vormde een set van internationale bankregels (minimale kapitaalvoorwaarden voor bankinstellingen) en werd in 1992 wettelijk vastgelegd in de G-10 landen⁴:

- Banken die internationaal actief waren, moesten verplicht minimaal 8% eigen vermogen (plus het achtergestelde vreemd vermogen en het achtergesteld vreemd vermogen bestaand uit achtergestelde leningen) aanhouden tegenover hun uitstaande risicogewogen activa (RWA): de 'BIS ratio'. De activa kregen een weging tussen de 0% tot 100%, afhankelijk van hun indeling in 5 categorieën. Dit verhoudingsgetal geeft dus aan hoe solvabel een bank is: hoe hoger, hoe gezonder de bank. Het moet uiteraard boven de 8% liggen, maar in de praktijk wordt een zekere veiligheidsmarge toegepast, waardoor deze globaal tussen de 11% en de 13% ligt.⁵
- De risicowegingsfactoren variëren van 0%, 10%, 20%, 50% tot 100% (in feite 0% van 8% tot 100% van 8%). Kredieten worden dus in risicoklassen onderverdeeld met een overeenkomstige risicograad. In Basel I kreeg overheidsschuld een risicoweging 0 mee, de meeste bedrijfsschuld kreeg risicoweging 100. Echter, er werd geen rekening gehouden met de looptijd of de omvang van een krediet en de mogelijke risicogevoeligheid van de kredietnemer.

Uiteindelijk werd dit framework niet enkel in deelnemende landen geïntroduceerd, maar tevens in bijna alle landen met actieve internationale banken.

¹ <http://www.bis.org/bcbs/history.pdf>

² <http://www.bis.org/bcbs/about.htm>

³ <http://www.bis.org/bcbs/history.pdf>

⁴ <http://3-3-4.febelfin.be/nl/basel-het-kort>

⁵ http://essay.utwente.nl/59002/2/scriptie_F_Taytas.pdf

- **Basel II**

Het voordeel van Basel I was dat deze methode betrekkelijk eenvoudig te berekenen en te bewaken was. Er werd onder Basel I echter slechts beperkt rekening gehouden met de mogelijke **risico's**, zoals:

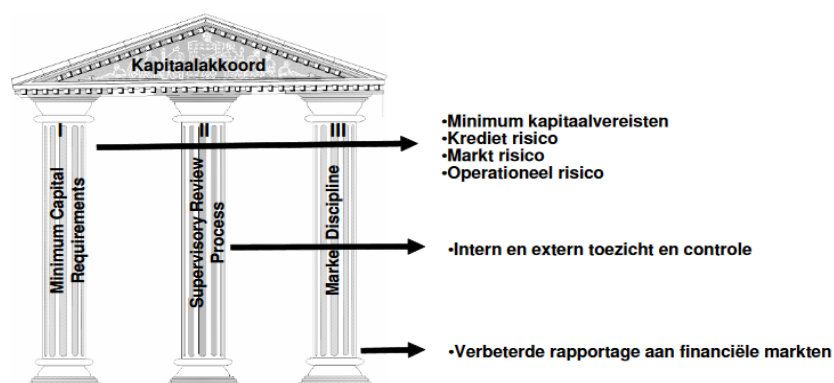
- kredietrisico: de crediteur (privé-persoon, onderneming, ...) betaalt zijn schulden aan de bank niet terug zoals voorzien
- operationeel risico: bepaalde procedures bestaan niet binnen de bank, of worden niet goed nageleefd, waardoor de bank schade lijdt (bijvoorbeeld een controle vóór de uitbetaling van een cheque)
- marktrisico: wanneer een bank bijvoorbeeld geld belegt in andere valuta of in aandelen: als de koers van die aandelen daalt, lijdt de bank verlies
- renterisico: als de bank enerzijds beleggingen op de markt uitvoert en anderzijds aan haar klanten een bepaalde rentevoet heeft beloofd, kan dit problemen geven als de evolutie van de rentevoeten negatief wordt

De werkelijke risico's zijn dus niet zo eenvoudig te berekenen door de vaste eis van 8% en onder Basel I werd slechts beperkt rekening gehouden met deze risico's⁶.

Daarbij kwam nog dat bijvoorbeeld een risicovolle lening aan een laag gewaardeerde onderneming meer rente oplevert dan aan een sterke multinational, maar onder Basel I moest een gelijke aanleg van kapitaalreserves worden aangehouden voor beide bedrijven, ongeacht hun risicoprofiel. De banken werden dus als het ware gestimuleerd om meer risicovolle kredieten te accepteren.

Om deze beperkingen op te vangen, werd in juni 1999 door het Comité een voorstel opgesteld voor een afdoend kapitaalframework, ter vervanging van het 1988 Kapitaalakkoord. Dit resulteerde in het '**revised Capital Framework**' van juni 2004, beter gekend onder de benaming '**Basel II**'⁷. Basel II werd verplicht voor alle banken vanaf 1 januari 2008 en introduceerde 3 pijlers⁸:

3 pijlers van Basel II

⁶ http://essay.utwente.nl/59002/2/scriptie_F_Taytas.pdf

⁷ <http://www.bis.org/bcbs/history.pdf>

⁸ <http://3-3-4.febelfin.be/nl/basel-het-kort> ; <http://financieel.infonu.nl/geld/9519-basel-2-en-3-nieuwe-kapitaaleisen-voor-banken.html> ; http://www.nore.nl/readfile.aspx?ContentID=62608&ObjectID=628207&Type=1&File=0000030706_BaselIIenSolvencyII.pdf

- **pijler I:** minimale kapitaalsvereisten, met richtlijnen voor de berekening van het minimaal aan te houden kapitaal voor krediet-, markt- en operationele risico's (dus, hun solvabiliteit). Meerdere methodes werden bepaald om de minimum kapitaal eisen te kunnen berekenen, maar de toezichthouders moeten hun goedkeuring geven bij het gebruik van interne modellen.
- **pijler II:** supervisory review (de toezichthouder kreeg onder meer de mogelijkheid om de kapitaalvereisten aan te passen in functie van het profiel van de financiële instelling), het betreft dus richtlijnen ter beoordeling van de solvabiliteit van een bank. Bij de beoordeling wordt gestart met het minimaal benodigd kapitaal uit pijler 1. Dit wordt vervolgens vergeleken met het beschikbare kapitaal van de bank. Pijler 2 geeft de toezichthouders de mogelijkheid om het kapitaal beheer binnen een bank te beoordelen. Deze toezichthouders worden verantwoordelijk gehouden voor de inventarisatie en evaluatie van het risicomanagement bij de banken. De "Internal Capital Adequacy Assessment Process" (ICAAP) is een gevolg van deze pijler⁹.
- **pijler III:** marktdiscipline door meer informatieverstrekking vanwege banken, richtlijnen voor de rapportage aan de buitenwereld over de risico's die een bank loopt en het kapitaal dat een bank heeft om onverwachte verliezen ten gevolge van deze risico's te dekken. Hierdoor kunnen diverse marktpartijen de kwaliteit van de risicobeheersing bij de individuele banken beoordelen

Dit hield dus in dat de banken het kapitaal dat ze opzij zetten voor kredieten beter moesten doen aansluiten op de werkelijke kredietrisico's. Een essentieel verschilpunt tussen Basel I en Basel II is dat de nieuwe vereisten meer afhangen van de kwaliteit van de klant. Wanneer deze meer kredietwaardig is, zijn de overeenkomstige solvabiliteitseisen ook lager. Het vaste systeem van Basel I werd dus vervangen door een meer gedifferentieerd systeem in Basel II. Dit had tot gevolg dat onder andere tevens het risicomanagement moest aangepakt worden.

De banken wordt de keus gelaten om hetzij te kiezen voor een door de BIS opgesteld model, waarbij gewerkt wordt met de normale ratings (de "standardized approach: SA"), of voor een model waarin eigen ratings worden gehanteerd ("internal ratings based": "IRB approach")¹⁰. Het gebruik van de laatste methode moet wel door de betreffende toezichthouder worden toegestaan.

⁹ <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2/guidelines-on-icaap-and-ilaap-information>

¹⁰ http://essay.utwente.nl/59002/2/scriptie_F_Taytas.pdf

- **Basel III**

In Basel II wordt dus de uniforme 8%-eis losgelaten en het risico van de lening wordt mede in rekening gehouden. Daar zit nu echter het probleem: stel dat dit risico niet goed wordt ingeschat. De bekende kredietbeoordelaars Standard & Poors en Moody's leken bij de hypotheekcrisis in de VS ook niet vrijuit te gaan. Bovendien mogen met Basel II de banken ook gebruik maken van interne waarderingsmodellen, waardoor er mogelijk belangenverstrengeling optreedt (banken hebben er immers alle belang bij om de kapitaal reserves te minimaliseren en het risico op de leningen lager in te schatten).

De hypotheek crisis in de VS en de huidige kredietcrisis in Europa en de VS hebben duidelijk gemaakt dat bij een aantal banken het kapitaalbeheer niet veilig genoeg geregeld was. Om dit op te vangen, werd door de BCBS een reeks herziene globale standaarden gepubliceerd, gekend onder de naam "Basel III".

Tijdens de G20-top in november 2010 is besloten de nieuwe regelgeving voor de financiële sector, het zogenoemde Basel III-akkoord, over te nemen¹¹. De invoering is gefaseerd en begonnen in januari 2013. In 2019 zou Basel III helemaal ingevoerd moeten zijn. Doordat in Europa de instanties het niet eens raakten over de omzetting van Basel III in een nieuwe richtlijn (CRD IV), werd de invoering uitgesteld tot 1 januari 2014¹². Basel III is in de Europese wetgeving verankerd in de Capital Requirements Regulations (**CRR**) en Directive (**CRD IV**)¹³. Op 1 januari 2014 werd het grootste deel van de bepalingen van de CRR van kracht. Op dat moment dienden de voorschriften van de CRD IV richtlijn in de wetgeving van de lidstaten van de EU te zijn omgezet. De CRR en de CRD IV dienen daarmee drie doelen¹⁴:

- i. het omzetten in bindende voorschriften van het akkoord dat in het BCBS in 2010 werd bereikt tot (a) aanpassing van het zogenaamde Basel II akkoord van 2004 betreffende de kapitaalvereisten voor banken en (b) het introduceren van een internationaal geharmoniseerd geheel van voorschriften voor het liquiditeitstoezicht op banken
- ii. het geven van regels voor aanvullende kapitaalbuffers voor zogenaamde systeemrelevante banken zoals die in internationaal verband zijn voorgesteld door de Financial Stability Board ('FSB') in november 2011 wat betreft wereldwijd opererende systeemrelevante instellingen
- iii. het creëren van een beter geharmoniseerd geheel van regels voor het prudentiële toezicht op banken en beleggingsondernemingen in de EU, waarbij zoveel als mogelijk opties en discreties van de nationale wetgever en nationale bevoegde toezichthouders van de lidstaten van de EU (de 'Lidstaten') worden opgeheven. Voor banken en beleggingsondernemingen binnen de EU dient daardoor een verregaand geharmoniseerd geheel van regels te gelden betreffende het op deze ondernemingen uit te oefenen prudentiële toezicht.

¹¹ https://www.europa-nu.nl/id/viinml49p3yk/basel_iii

¹² <http://www.vlaio.be/artikel/bazel-iii-akkoord>

¹³ <http://www.pwc.nl/nl/banken/specials/basel-iii.html> (tab: 'CRD IV')
http://europa.eu/eu-law/decision-making/legal-acts/index_en.htm ;
https://en.wikipedia.org/wiki/Capital_Requirements_Regulation_and_Directive

¹⁴ http://www.cms-dsb.com/Hubbard.FileSystem/files/Publication/c9f1a470-b0c5-436b-a1d6-419433f7e94c/Presentation/PublicationAttachment/ef1df32c-6e05-45e1-9234-439c8731889c/Tijdschrift_voor_Financieel_recht_2014_03_a.pdf

De CRR is een verordening¹⁵ terwijl de CRD IV een richtlijn¹⁶ is. Dit betekent dat waar de CRR een “single rulebook” is dat geldt voor elk EU-land, de CRD IV kan in de verschillende landen anders worden toegepast.

Basel III moet de situatie verbeteren, door een focus te leggen op een betere kwaliteit van het kapitaal, een grotere dekking van het risico van de kapitaalmarkten en betere liquiditeitsstandaarden¹⁷:

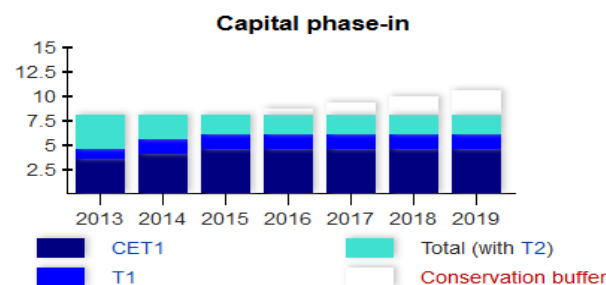
- Kapitaalsvereisten: minimaal 4,5% (Basel II: 2%) van de RWA moet bestaan uit CET1 kapitaal (RWA= risk-weighted assets):

$$\frac{\text{CET1}}{\text{RWA}} \geq 4,5\%$$

Daarbovenop moet een bank 1,5% aanvullende Tier1 en 2% Tier2 aanhouden (en 8,0% voor de totale kapitaalratio). Opm: een bespreking van het onderscheid tussen Tier1 en Tier2 kan gevonden worden in referentie 18.

Voor systemische financiële instellingen komen daar nog bijkomende kapitaalbuffers bij:

- o een ‘capital conservation buffer’ (kapitaalconserveringsbuffer), stapsgewijs ingevoerd tussen 2016 en 2019, gelijk aan 2,5% RWA. Rekening houdend met de 4,5% vereiste CET1 kapitaalvereiste, betekent dit dat de banken een totaal van 7% CET1 kapitaal moeten hebben, vanaf 2019.
- o een "discretionary counter-cyclical buffer" (anticyclische buffer), die toelaat nationale toezichthouders de banken te verplichten een bijkomende 2,5% kapitaal in voorraad te hebben voor tijdens periodes van hoge kredietgroei. Deze buffer varieert tussen 0% en 2,5% RWA en moet bestaan uit Tier1 kapitaal.

figuur: ¹⁹

De minimale solvabiliteitsratio's die volgens CRR/CRD IV moeten worden gehaald, zijn dus 4,5% voor de common equity tier 1-ratio (CET1), 6,0% (4,5%+1,5%) voor de tier 1-kapitaalratio (Basel II: 4%) en 8,0% voor de totale kapitaalratio²⁰. Naar aanleiding van zijn Supervisory Review and Evaluation Process-beoordeling (SREP) kan de bevoegde toezichthouder (bijvoorbeeld de ECB) hogere minimumratio's opleggen (= pijler 2-vereisten), wanneer bijvoorbeeld niet alle risico's naar behoren zijn weergegeven in de reglementaire pijler 1-berekeningen.

¹⁵ <https://www.europa-nu.nl/id/vh7bhpblc5za/verordening>

¹⁶ <https://www.europa-nu.nl/id/vh7bhovynh7/richtlijn>

¹⁷ <http://3-3-4.febelfin.be/nl/basel-het-kort> ; https://en.wikipedia.org/wiki/Basel_III ; <http://www.bis.org/publ/bcbs270.pdf>

¹⁸ <http://www.centralbankbahamas.com/download/001004900.pdf>

¹⁹ https://en.wikipedia.org/wiki/Capital_Requirements_Regulation_and_Directive

²⁰ http://www.bis.org/bcbs/basel3/basel3_phase_in_arrangements.pdf

- Dekkingsgraad: 'leverage ratio': deze wordt als volgt bepaald:

$$\frac{\text{Tier 1}}{\text{Total Exposure}} \geq 3\%$$

Total Exposure= "sum of the exposures of all assets and non-balance sheet items"²¹. Het Basel Comité wil aan deze verhouding een maximum stellen om te voorkomen dat een bank overmatige schuldposities opbouwt. Dit vormde namelijk één van de onderliggende oorzaken van de crisis. De leverage ratio houdt echter geen rekening met risicowegingen van bankactiva, waardoor het kan zijn dat een bank met een relatief laag risico beleid en een sterke kapitaalratio toch niet voldoet aan een Leverage Ratio van drie procent²².

- Liquiditeit: deze wordt gemeten aan de hand van:

- o de *liquidity coverage ratio* (LCR): deze bestaat uit een reeks criteria om in te schatten of een bank een stresssituatie van 30 dagen zal kunnen overleven op het vlak van liquiditeit (onmiddellijk beschikbaar kapitaal)²³:

$$\text{LCR} = \frac{\text{High quality liquid assets}}{\text{Total net liquidity outflows over 30 days}}$$

Ze werd geïntroduceerd in 2015, met een minimum van 60%. Jaarlijks neemt deze toe met 10% tot in 2019 een waarde van 100% wordt bereikt.

- o de *net stable funding ratio* (NSFR): deze is een maatstaf die de financiering van de banken beter in lijn probeert te brengen met de looptijden van hun activa. Het bepaalt de hoeveelheid stabiele fondsen die beschikbaar moeten zijn om een periode van één jaar uitgebreide stress te overleven. De NSFR probeert dus banken te stimuleren om voldoende stabiele financiering aan te houden en op die manier hun stabiliteit te verhogen. Per 01/01/2018 wordt deze een minimale standaard²⁴.

²¹ <http://www.bis.org/publ/bcbs270.pdf>

²² <http://www.pwc.nl/nl/banken/specials/basel-iii.html>

²³ https://en.wikipedia.org/wiki/Basel_III

²⁴ <http://www.bis.org/bcbs/publ/d295.htm>

- **Basel IV**

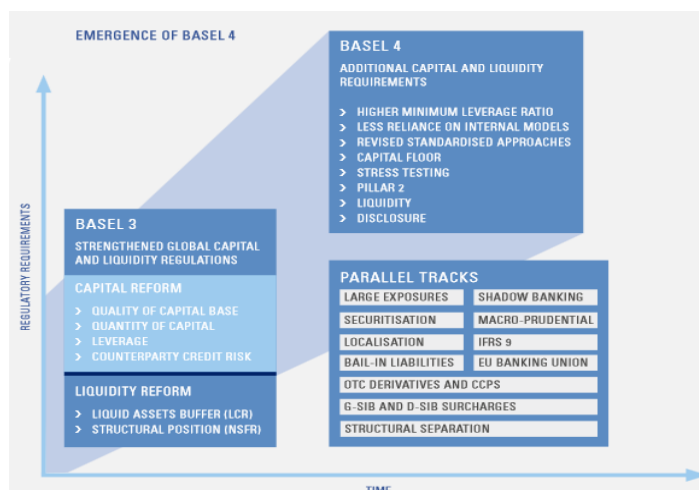
Om een (verdere/nieuwe) financiële crisis te vermijden, zouden er met Basel IV nog strengere kapitaalvereisten worden opgelegd aan de banken.

Er wordt verondersteld dat Basel IV volgende eisen naar voor zal brengen²⁵:

- hogere minimum leverage verhoudingen
- voor de berekening van de kapitaalvereisten: simpelere of gestandaardiseerde modellen in de plaats van interne bankmodellen²⁶
- vrijgeven van meer gedetailleerde informatie omtrent de reserves en andere financiële statistieken
- een 'total loss-absorbing capacity' (TLAC)²⁷ capaciteit van minimaal 16% (tov de in Basel III vermelde 'total risk-based capital' of 8%)²⁸

Om te voldoen aan de Basel 4 vereisten, zouden bijvoorbeeld enkel al de Britse banken tegen 2013 al een bijkomende CET1 kapitaalreserve van £50Bn in het totaal opzijgezet hebben.

Volgende figuur²⁹ geeft een overzicht weer van wat Basel IV kan/zal omvatten:

Andere marktspelers wijzen op de nog steeds grote gevaren vanwege de overheidspapieren in de portefeuilles van de individuele banken. De huidige Basel regels laten namelijk aan de banken toe om hun overheidspapieren als 'risicovrij' te beschouwen³⁰. Voor de EU-banken betekent dit dat de staatsleningen van de 28 nationale overheden als dusdanig kunnen geboekt worden. Er zijn ook geen limieten op hoeveel een bank kan lenen aan een enkele overheid, in tegenstelling tot bij andere types van ontleners. Dit had als gevolg dat banken goedkoop geld konden lenen bij de ECB en dit dan konden uitlenen aan de overheden, met een hogere return, iets wat uiteindelijk resulteerde in de Europese overheidsschulden crisis.

²⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/Basel_4

²⁶ <http://cfo.nl/artikel/basel-4--terugval-in-bancair-risicomanagement>

²⁷ <http://www.euromoney.com/Article/3408580/TLAC-what-you-should-know.html>

<http://www.pwc.com/us/en/financial-services/regulatory-services/publications/2014-basel-iii-fsbs-tlac-proposal.html>

²⁸ <http://www.americanbanker.com/news/law-regulation/ready-or-not-here-comes-basel-iv-1071503-1.html>

²⁹ <https://www.kpmg.com/IM/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/basel-4-revisited-2015.pdf>

³⁰ <http://www.bloomberg.com/news/articles/2016-01-18/forget-basel-iv-bundesbank-says-beware-of-banks-sovereign-risk>

- **Andere**

- **European Markets Infrastructure Regulation - EMIR**³¹

EMIR is een richtlijn van de Europese Commissie gepubliceerd in maart 2012 en van toepassing sinds 1 januari 2013. De basis voor deze richtlijn werd gelegd in de G20 meeting van Pittsburgh in 2009, en ze heeft als doel de risico's van handel in afgeleide producten te verminderen. Dit, door enerzijds een groter onderpand te vereisen, en anderzijds door strengere rapporteringsvereisten. In de VS is er een soortgelijk initiatief genomen, gekend onder 'the Dodd-Frank act'.

- **MiFID**

zie taak 'Twin Peaks II'

- **International Financial Reporting Standards - IFRS**

De Europese Commissie heeft in een verordening³² vastgelegd dat, sinds 01 januari 2005, alle beursgenoteerde bedrijven hun jaarverslag in de IFRS-vorm moeten presenteren. De IFRS is dus een boekhoudkundige standaard voor jaarverslagen van dergelijke bedrijven. Ze omvat de oudere IAS (International Accounting Standards)³³. Deze oudere IAS-standaarden zijn niet komen te vervallen maar zijn uitgebreid en verder uitgewerkt, en daarnaast zijn een aantal IFRS-normen toegevoegd. Voor niet-beursgenoteerde bedrijven geldt deze verplichting niet en is het nationale stelsel nog steeds van toepassing (bijvoorbeeld in België is voor hen de GAAP - 'Generally Accepted Accounting Principles' - nog van toepassing).

- **(Bank) Recovery & Resolution Directive – (B)RRD**

Op 01 januari 2015 werd de BRRD van kracht³⁴. Bedoeling van deze is om een voor al de EU-lidstaten gemeenschappelijk kader op te stellen voor banken in moeilijkheden en vindt ook haar oorsprong in de 2009 G20 Pittsburgh conferentie.

- **Financial Stability Board - FSB**

De FSB³⁵ is een internationaal orgaan dat aanbevelingen maakt ivm het globale financiële systeem, met als doel de stabiliteit van deze te versterken door systeemrisico's te identificeren. Het werd in april 2009 opgericht in opvolging van het Financial Stability Forum (FSF). De beslissingen van de FSB zijn niet wettelijk bindend. Echter, door zijn samenstelling (beleids mensen - van de ministeries van financiën, centrale banken en toezicht- en regelgevingsautoriteiten- van de G20 + HongKong + Singapore + Spanje + Zwitserland, samen met internationale organisaties zoals de ECB en de Europese Commissie) betekent dit dat alle hoofdspelers die verantwoordelijk zijn voor de financiële stabiliteit, mee beslissingen nemen; waarbij ze ook de autoriteit hebben om deze beslissingen uit te voeren.

³¹ <http://www.bloomberg.com/professional/blog/spirit-of-emir-at-odds-with-basel-iii-as-clearing-debate-heats-up/> ; <http://treasurypeer.com/dummies-2/basel-3-for-dummies/> ; <https://www.afm.nl/nl- nl/zoeken?q=emir>

³² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:243:0001:0004:NL:PDF>

³³ https://nl.wikipedia.org/wiki/International_Financial_Reporting_Standards

³⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32014L0059> ;

<http://www.bakermckenzie.com/files/Uploads/Documents/Alumni/Legal%20Alert.pdf>

³⁵ <http://www.fsb.org/>

- **'Single Rulebook'**

De 'single rulebook'³⁶ is een verzameling van EU-wetten van toepassing op de financiële sector in de volledige EU. Ze bestaat uit 3 onderdelen:

- Capital Requirements Regulation and Directive (CRR/CRD IV), die de kapitaalsvereisten voor de banken tgv Basel III vastlegt
- Deposit Guarantee Scheme Directive (DGSD), die de depositogaranties vastlegt in geval een bank zijn schulden niet meer kan betalen
- Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD), dat een kader vastlegt voor het redden of opheffen van kredietinstellingen en investeringsmaatschappijen die het risico lopen in faling te gaan

Deze set van regels vond zijn oorsprong in de nasleep van de financiële crisis van 2008, met als bedoeling een veiliger en gezonder financieel systeem op te zetten voor de eenheidsmarkt. Ze is van toepassing op alle financiële spelers in de 28 EU lidstaten en vormt de basis van de Europese Banken Unie.

- **Single Resolution Mechanism – SRM / Single Supervisory Mechanism – SSM**

De SRM, volledig van kracht sinds 31 december 2015³⁷, vormt samen met de SSM het gemeenschappelijk kaderwerk voor de opheffing van EU banken die in faling treden, met een minimale kost voor de burgers en de economie. Ze is van toepassing voor EU banken van de eurozone, maar niet-euro landen kunnen toetreden op vrijwillige basis.

- **Deposit Guarantee Scheme – DGS / European Deposit Insurance Scheme EDIS**

De bedoeling van deze is om depositohouders te beschermen in geval van faling van hun bank³⁸. Dit om een 'bankrun' te voorkomen en zodoende de financiële stabiliteit te garanderen. Hierbij is er een kapitaalsbescherming tot €100 000 per bank, voor alle depositohouders (individuele personen of bedrijven). Zijn tevens beschermd:

- pensioengelden van kleine tot middelgrote ondernemingen
- deposito's van publiek autoriteiten met een budget van minder dan €500 000
- deposito's van meer dan €100 000 voor bepaalde huisvestings- en sociale doeleinden

Door deze DGS zijn dus deposito's beschermd tot een waarde van €100 000. Dit is op nationaal vlak. Echter, nationale DGS's kunnen kwetsbaar zijn voor grote lokale schokken. Om dit op te vangen, heeft de EU de EDIS voorgesteld, die een sterker en meer uniforme bescherming kan bieden voor alle particuliere depositohouders van een bank die deel uitmaakt van de Europese Bankenunie. EDIS wordt in verschillende fasen geïmplementeerd, het volledige Europees depositogarantiesysteem is voorzien voor in 2024³⁹.

³⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Banking_union

³⁷ http://ec.europa.eu/finance/general-policy/banking-union/single-resolution-mechanism/index_en.htm ;
http://ec.europa.eu/finance/general-policy/banking-union/index_en.htm ;

<http://www.consilium.europa.eu/en/policies/banking-union/single-resolution-mechanism/>

³⁸ <http://www.consilium.europa.eu/en/policies/banking-union/single-rulebook/deposit-guarantee-schemes/>

³⁹ [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-15-6153_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-6153_en.htm)

http://ec.europa.eu/finance/general-policy/banking-union/european-deposit-insurance-scheme/index_en.htm

- **Solvency I en II**

Met de **Solvency I** werd een eerste stap gezet naar een harmonisatie van de supervisie op de verzekeringssector in Europa. Dit, door het aanpassen van de eerste niet-leven richtlijn (Directive 73/239/EEC) in 1973 en de eerste levensverzekeringsrichtlijn (Directive 79/267/EEC) zes jaar later⁴⁰. Echter, Solvency I vertoonde enkele structurele tekortkomingen⁴¹, zoals:

- geen correcte inschatting van de risico's tgv een te simplistisch model
- geen accurate en tijdige interventie van de toezichthouders mogelijk
- geen optimale toewijzing van kapitaal (maw efficiënt in termen van risico en return voor aandeelhouders)

Zo moet bijvoorbeeld onder Solvency I een verzekeraar ongeveer 4% van de boekwaarde van de verplichtingen als kapitaal beschikbaar hebben. Dit betekent dat het beleggingsbeleid in principe géén invloed had op de hoeveelheid kapitaal die moest worden aangehouden. Maar, een verzekeraar met een offensieve beleggingsportefeuille zou logischerwijs meer kapitaal moeten aanhouden dan een verzekeraar die de ontvangen premies 'matchend' belegt in veilige staatsobligaties. Deze anomalie wordt door Solvency II opgelost want daarbij wordt de benodigde hoeveelheid kapitaal gebaseerd op het werkelijke risico in de totale balans (dus verplichtingen én beleggingen)⁴².

In analogie met Basel II, werd dus de **Solvency II** richtlijn uitgewerkt (2009⁴³ - volledig van toepassing sinds 01 januari 2016). De Solvency I regelgeving blijft wel van toepassing voor ondernemingen waarvoor Solvency II niet van kracht is (zoals bijvoorbeeld kleine verzekeringsondernemingen, ...⁴⁴). In Solvency II zijn er tevens drie pijlers⁴⁵:

- kwantitatieve eisen voor kapitaalbuffers en de waarderingsgrondslagen.
- eisen die aan risicomanagement en governance worden gesteld: de verzekeraar heeft hier een eigen inbreng via ORSA (Own Risk and Solvency Assessment)⁴⁶
- eisen aan de publieke rapportage en transparantie: de Solvency and Financial Condition Report (SCFR)

Solvency II werd nog aangepast door de **Omnibus II** richtlijn⁴⁷, die een herziening vooropstelt van de methodes, veronderstellingen en standaard parameters die gebruikt worden om de Solvency Capital Requirement (SCR) te bepalen. Dit zou moeten gebeuren binnen de 5 jaar na de implementatie van het nieuwe regime (dus tegen eind 2021)⁴⁸.

40

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:RYZro4ReA6MJ:www.bafin.de/EN/Aufsicht/VersichererPensionsfonds/Aufsichtsregime/SolvencyI/solvency+I+artikel+en.html+&cd=13&hl=nl&ct=clnk&gl=be>

41 http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-3120_fr.htm

42

http://cache.financialinvestigator.nl/upload/fi_43a1c02c/files/downloads/impact_solvency_ii_op_het_beleggingsbeleid_van_verzekeraars_HshA3t.pdf

43 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:335:0001:0155:en:PDF>

44

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:RYZro4ReA6MJ:www.bafin.de/EN/Aufsicht/VersichererPensionsfonds/Aufsichtsregime/SolvencyI/solvency+I+artikel+en.html+&cd=13&hl=nl&ct=clnk&gl=be>

45 https://nl.wikipedia.org/wiki/Solvabiliteit_II-richtlijn

46 https://en.wikipedia.org/wiki/Own_Risk_and_Solvency_Assessment

47 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.153.01.0001.01.ENG

48 http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-3120_fr.htm